

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunului și drepturilor asupra bunului afectat permanent de lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești
(număr unic /APP/2025)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat de Agenția Proprietății Publice.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat în temeiul Legii nr. 176/2008 privind declararea utilității publice de interes național pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești și Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999. Sursa proiectului hotărârii de Guvern constă în necesitatea executării Acordului de investiții „Cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” (în continuare Acord), aprobat prin Legea nr. 7/2005 și Legea cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” nr. 8/2005.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Activitatea în Portul Internațional Liber Giurgiulești se efectuează în conformitate cu prevederile Acordului de investiții „Cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești”, aprobat prin Legea nr. 7/2005 și Legea cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” nr. 8/2005. Potrivit Acordului, pentru construcția obiectului, s-a preconizat atribuirea a 120 ha, dintre care: - proprietate publică a statului – 55,5090 ha; - proprietate publică a unității administrativ-teritoriale Giurgiulești – 2,7690 ha; - proprietate privată – 61,7860 ha. Pe 10 iulie 2008, a fost adoptată Legea privind declararea utilității publice a lucrărilor de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești nr. 176/2008, potrivit căreia, a fost declarată de utilitate publică lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești, conform proiectului de atribuire a terenurilor aprobate de către organul competent. Obiecte ale exproprierii pentru cauză de utilitate publică, sunt bunurile imobile (terenuri și construcții) proprietate privată, situate în extravilanul satului Giurgiulești, raionul Cahul. Guvernul va întreprinde toate măsurile necesare pentru realizarea exproprierii bunurilor imobile, situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 186/2009 și modificările ulterioare, Agenția Relații Funciare și Cadastru era împuternicită cu dreptul de-a organiza (până în anul 2020) prin intermediul instituțiilor subordonate, iar din 3 iunie 2020, în bază de contract cu Întreprinderea de Stat „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, efectuarea lucrărilor, elaborarea documentației respective și realizarea tranzacțiilor ce țin de exproprierea bunurilor imobile (terenuri și construcții) proprietate privată, situate pe amplasamentul lucrărilor de utilitate publică din extravilanul satului Giurgiulești, raionul Cahul, în conformitate cu legislația în vigoare. Pentru întemeierea și buna funcționare a Portului au fost transmise 55,23 ha terenuri (sectorul nr.1), proprietate publică a statului. Pentru extinderea teritoriului Portului din start a fost preconizată utilizarea a 35,07 ha terenuri (sectorul nr.2) proprietate privată a unor cetățeni din satul Giurgiulești. Odată cu apariția necesității alocării sectorului nr. 2 pentru extinderea teritoriului Portului a terenurilor proprietate privată, cetățenii satului Giurgiulești ale căror terenuri sunt

preconizate pentru utilizare în scopurile solicitate au înaintat cerințe incomparabile cu cadrul legislativ și normativ în vigoare.

Sectorul nr. 2 este constituit din 54 de terenuri, cu o suprafață de 35,070 ha, dintre care: 40 de terenuri dețin o hotărâre definitivă. Ca urmare a încheierii procedurii de expropriere în privința acestor bunuri, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru a remis APP 15 dosare, în baza cărora Agenția a demarat procesul de înregistrare a dreptului de proprietate a statului asupra acestor terenuri.

Potrivit informațiilor furnizate de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, la aprobarea listei terenurilor incluse în sectorul nr. 2, s-a omis includerea terenului cu numărul cadastral 9420102.035, cu suprafața de 0,6003 ha.

Respectiv, prezentul proiect este elaborat în vederea consolidării sectorului nr. 2, necesar pentru extinderea teritoriului Portului Internațional Giurgiulești, așa cum, este vitală accelerarea procesului de finalizare a lucrărilor privind exproprierea și consolidarea terenului vizat într-o perioadă de timp limitată. Mai mult, se reține că lucrările de construcție menționate au fost recunoscute ca fiind de utilitate publică prin Legea nr. 176/2008 privind declararea utilității publice a lucrărilor de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului este de a finaliza procesul de expropriere pentru a disponibiliza executarea lucrărilor de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești, precum și de a asigura transmiterea în termen a terenului, liber de orice formă de ocupare de către orice fel de posesor, pretendent sau deținător.

În acest sens, proiectul prevede următoarele:

- determinarea obiectului afectat de lucrările de utilitate publică, supuse exproprierii;
- desemnarea Agenției Proprietății Publice drept organ abilitat al Guvernului în calitate de expropriator pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești;
- împuternicirea Agenției Proprietății Publice să asigure efectuarea lucrărilor de evaluare pentru obiectul supus exproprierii;
- aprobarea componentei nominale a Comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor expropriatului la propunerea de expropriere pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești.

Totodată, ținând cont de complexitatea și importanța lucrărilor ce urmează a fi executate și pentru asigurarea realizării lucrărilor conform termenilor stabiliți se propune intrarea în vigoare a proiectului de hotărâre la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost analizate opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

După intrarea în vigoare a hotărârii de Guvern, Agenția Proprietății Publice va întreprinde acțiunile ce se impun privind exproprierea.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Plata despăgubirilor pentru expropriere, plata pentru lucrările de evaluare, precum și alte plăți aferente, vor fi executate din contul mijloacelor financiare prevăzute în bugetul de stat, în limitele prevăzute de legea anuală a bugetului de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

După intrarea în vigoare a proiectului de hotărâre de guvern, se va purcede la exproprierea proprietarilor terenului cu nr. cadastral 9420102.010. Exproprierea vor avea loc

după o dreaptă și prealabilă despăgubire, conform art. 1 din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.

4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și a Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, anunțul referitor la inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web oficială a Agenției Proprietății Publice, la rubrica „transparență decizională” și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md și pot fi accesate la următoarele link-uri: https://app.gov.md/proces-decizional/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-exproprierea-pentru-cauza-de-utilitate-publica-a-bunului-si-drepturilor-asupra-bunului-afectat-permanent-de-lucrarile/ , https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15324#contentAnchor43647 .
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Nu este aplicabil.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Agencia Proprietății Publice va întreprinde măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.

Director general

Roman COJUHARI